Bioetika 3 - Uputstvo za izradu seminarskog zadatka

Pred vama su tri zadatka, tri situacije u kojima je pristutna etička dilema. Vaš zadatak je da analizirate svaku situaciju, da razmotrite koji etički principi su u sukobu, da predstavite etičke argumente i za i protiv, i da napišete šta bi po vašem mišljenju bio etički opravdan postupak. Naravno, potrebno je da svoju odluku potkrepite etičkim argumentima, da procenite kojom etičkom teorijom bi se vaša odluka mogla opravdati. Posle opisa svake situacije imate postavljeno nekoliko pitanja koja će vas navesti u kom pravcu da razmišljate. Odgovor na svako pitanje bi trebalo da bude dužine oko 300 reči. Urađen zadatak možete poslati do 08.10.2021.

Vaši odgovori biće analizirani na osnovu toga da li ste primenili znanje iz predavanja i lekcija, da li ste koristili argumente koji se zasnivaju na etičkim teorijama i etičkim principima o kojima ste mogli da čujete na predavanjima i da pročitate u lekcijama. Plagiranje tj. doslovno prepisivanje delova teksta sa interneta ili od kolega nije dozvoljeno, a radovi za koje se tehničkom proverom utvrdi da sadrže plagirane delove neće biti prihvaćeni.

Zadatak 1.

Kao što ste čuli na predavanju, nekoliko kliničkih studija ispitivanja COVID-19 vakcina na trudnicama je u toku. Da li je etički opravdano vršiti ispitivanja COVID-19 vakcina na trudnicama? Zbog čega? Kako bi trebalo da bude dizajnirana jedna studija na trudnicama i koji uslovi moraju biti ispunjeni?

Zadatak 2.

Kliničke studije vakcina podrazumevaju davanje vakcine polovini ispitanika, i davanje placeba drugoj polovini ispitanika. Setite se situacije o kojoj smo pričali na predavanju u kojoj su ispitanici uključeni u fazu 3 kliničke studije jedne vakcine kandidata u trenutku kada nijedna vakcina nije bila dokazano efikasna i bezbedna. Ispitanici su pristali da učestvuju u studiji jer nisu imali alternativu u smislu postojanja efikasne i dostupne vakcine. U tom smislu, njima je bilo prihvatljivo da budu čak i u placebo grupi. Međutim, u toku trajanja ove naše studije u svim medijima je objavljeno da su dve vakcine drugih proizvođača pokazale izuzetno veliku efikasnost, i da je veliki broj zemalja, uključujući i zemlju u kojoj se naša studija sprovodi, ubrzano izdao odobrenje za masovnu vakcinaciju. Da li su istraživači u ovoj našoj studiji u moralnoj obavezi da ispitanicima u placebo grupi saopšte da im je efikasna vakcina dostupna, i da mogu da izađu iz studije ako žele? Na ovaj način će se studija ugroziti i najverovatnije neće ni moći da se izvede do kraja, što nas ostavlja bez još jedne potencijalno efikasne vakcine. Šta bi po vašem mišljenju bio etički opravdan postupak istraživača i zbog čega? Koji etički princip po vašem mišljenju ovde treba da ima prednost?

Zadatak 3.

Srbija je jedna od retkih zemalja koja ima dovoljan broj vakcina za sve građane. Takođe, Srbija je jedina zemlja u kojoj građani imaju izbor vakcine koju će da prime. Do sad je Srbija bila na jednom od vodećih mesta u Evropi po broju vakcinisanih građana na 1000 ljudi. Međutim, nakon što je gotovo dva miliona ljudi primilo bar jednu dozu, broj prijavljenih ljudi počeo je da se smanjuje. Istraživanja pokazuju da veliki broj ljudi okleva u vezi sa vakcinacijom, zbog straha od neželjenih efekata, sumnje u efikasnost i bezbednost vakcine, ideje da nam vakcine nisu ni potrebne, kao i zabluda u vesi sa virusom (da virus ne postoji, da je stvoren u laboratoriji itd.). Ukoliko se bar 70% (a verovatno i više) ljudi ne vakciniše, neće se dostići kolektivni imunitet, i neće se zaustaviti širenje virusa. Jedna od mera o kojim mnoge zemlje razmišljaju je uvođenje obavezne vakcinacije za sve građane.

Da li mislite da je uvođenje bavezne vakcinacije etički opravdano? Kojom etičkom teorijom bi se obavezna vakcinacija mogla opravdati? Koji etički princip se krši obaveznom vakcinacijom?